

Robust automatkamera

Yashica er gået helt væk fra sit 42 mm standardgevind og sin lysmåling ved arbejdsblænde. FX-1 kameraet har bajonetfatning og en hel serie nye objektiver, med springblænde og blændesimulator på alle brændvidder til 400 mm.

Test ved H. S. de Kue

Når en kamerafabrikant laver en ny model, vil han helst tage det hensyn til sine gamle kunder, at nye og gamle objektiver skal kunne bruges i flæng på såvel nye som gamle kamerahuse. Men Yashica har aldrig haft blændesimulator på sine objektiver med 42 mm standardgevind. Derfor har det været nødvendigt at skifte til en ny objektivfatning med blændesimulator - og naturligvis en hel serie nye objektiver.

Resultatet er en automatisk spejlrefleks med de egenskaber, som vi - forvænt som vi er blevet - synes at et moderne kamera skal have.

Elektronisk lukker

Den elektroniske lukker med tider fra 1/1000 til 2 sek. og B, kan enten indstilles manuelt eller af lysmåleren. Vælger man at køre automatisk, skal man stille lukkertidsknappen på AUTO. Man vælger selv blænden og lysmåleren styrer lukkeren på den rigtige tid, afhængig af lyset og motivet.

Så snart man har trykket udløserknappen halvvejs ind, er der tændt for lysmåleren og man kan i søgeren aflæse på hvilken lukkertid, automatikken vil køre. Samtidig kan man på en anden skala i søgeren aflæse, hvilken blænde man selv har valgt.

Ved vanskelige motiver, f.eks. optagelser af musikere på en scene i projektørlys, med en masse mørkt udenom selve scenen, kan man flytte eksponeringen til $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$ af den automatiske tid. Og ved modlysoptagelser, hvor lysmåle-

ren »ser« for meget lys, kan man flytte lukkertiden til 2x eller 4x den automatiske tid. Disse afvigelser fra automatikken vælger man med en indstillingsring der sidder under tilbagespolingshåndsvinget.

Objektiverne

Normalobjektivet på mit testeksemplar er en 50 mm med lysstyrke 1:1,4 som jeg er meget tilfreds med. Som normalobjektiv kan man også vælge en 1:1,7/50 mm eller en 1:1,2/55 mm.

Der er 4 retlinede vidvinkelobjektiver, nemlig 1:3,5/21 mm, 1:2,8/24 mm, 1:2,8/28 mm og 1:2,8/35 mm. Desuden et semifiskeøj 1:2,8/15 mm der tegner hele filmsformatet ud.

Af teleobjektiver findes der en 1:2,8/135 mm, 1:4/200 mm, 1:5,6/300 mm og 1:5,6/400 mm, alle med springblænde. Den 5-linsede 800 mm supertele med lysstyrke 8 har manuel blænde.

Yashica har to spejlobjektiver, 1:8/500 mm og 1:11/1000 mm. Den lille 500 mm er kun 12 cm lang og vejer kun 970 gram, så det er et dejligt objektivat til at fotografere vand-ski, kapsejls osv. uden sta-

tiv.

For zoomliebhave er der en 1:4/80-200 mm. For makrooptagelser kan man vælge mellem en makronormal 1:4/55 mm og en 1:4/100 mm, der skal bruges på en bælg.

Desuden kan man på Yashica FX-1 bruge alle Zeiss objektiver til Contax RTS. De har samme bajonet og samme blændesimulator, så Yashicas lysmåling gennem objektivet virker helt korrekt med Zeiss optik.

Lys i billedtælleren

Yashica har fundet på en fiks kombination af billedtælleren og kontrolllys, for at se om batteriet duer. Når man trykker på batterikontrol-knappen kommer der nemlig lys under billedtællerens talskive. Det er virkelig rart ved natoptagelser, hvor man gerne vil vide, hvor megen film der er tilbage uden at skulle have en lommelygte frem.

Kritik

Hvis man har brugt indstillingshjulet med $\frac{1}{4}$ x, $\frac{1}{2}$ x, 2 x eller 4 x den automatiske lukkertid, kan man glemme at stille det tilbage på den neutrale stilling x 1, fordi der ikke

er nogen advarsel i søgeren. Det kunne godt være lavet, ligesom Yashica har et udmærket lyssignal i søgeren til at advare, når kameraet står på manuel kørsel.

En mindre ulempe er det, at indstillingen af filmhastigheden (DIN og ASA) går temmelig stramt og at det er vanskeligt at få ordentlig fat med fingrene.

For at få bagklappen lukket op for filmskift, skal man skubbe til en lille arm og samtidigt trykke på en knap i bunden. Det virker endnu lidt uvant, men efterhånden kan man nok vænne sig til det.

Endelig synes jeg, at lukkeren laver for megen støj, selv om jeg må tilføje at der ikke er noget mekanisk chok at føle. Det er bare lyden, der generer. Spejlet støjer ikke.

Blændetallene i søgeren er vanskeligt at se, når man fotograferer i svagt lys.

Helhedsindtrykket

Et robust kamera, der ligger godt i hånden. Automatikken virker pålidelig i praksis. Lukkeren er noget støjende. De to testede objektiver (1:1,4/50 mm og 1:2,8/135 mm) tegnede meget skarpt.

Tekniske data

Kameratype: 24x36 spejlrefleks med lukkertidsautomatik.

Fabrikationsland: Japan.

Lukker: vandret løbende stoflukker med tiderne 1/1000 sek. til 2 sekunder og B. Flashsynkronisering på 1/60 sek. Blitzpærer/terninger på 1/30.

Søger: Fast prisme, matskive med mikropismer i midten, blændetal øverst i søgeren. Instrumentviseren i søgeren viser, hvad lysmåleren mener (ved manuel indstilling) eller hvad automatikken styrer lukkeren på.

Lysmåling: CdS-celler, der måler over hele matskiven, dog med størst følsomhed i midten. Følsomhed med 100 ASA film og 1:1,4 objektiv: EV 0 til 18. 6 volts batteri (forskellige typer kan bruges). Følsomhedsområde 12 - 3200 ASA (= 12 - 36 DIN).

Objektiver: samme bajonetfatning som Contax RTS. Normalobjektiv 1:1,7/50 mm eller 1:1,4/50 mm eller 1:1,2/55 mm.

Diverse: batterikontrol med lys i filmtælleren, nedblændingsknap for at bedømme skarphedsdybden, selvudløser. Som tilbehør fås bl.a. mellemringe, bælg, vinkelsøger, gummiøjestykke osv.

Vægt: kamerahuset 695 gram.

Priser: forkromet kamera med 1:1,7/50 mm kr. 3150,-, forkromet med 1:1,4/50 mm ca. kr. 3450,-, sort kamera med 1:1,4/50 mm ca. kr. 3575,-. Optik 20 mm/2,8 kr. 1270,-, optik 135 mm/2,8 kr. 1120,-.

Lukkertest Yashica FX 1

Eksp. tal	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
4 sek			
2 sek			
1 sek	excellent	excellent	excellent
1/2	excellent	excellent	excellent
1/4	excellent	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent	excellent
1/16	excellent	excellent	excellent
1/32	excellent	+ 10	excellent
1/64	excellent	excellent	+ 17
1/128	excellent	excellent	+ 23-+ 35
1/256	+ 18-+ 28	excellent	+ 48-+ 77
1/500	+ 10, + 4, + 13	+ 8, + 2, + 1	+ 40-+ 55
1/1000	+ 8, + 23, + 6	+ 8, + 15, + 10	+ 67, + 75, + 49
1/2000			

Lysmåleretest

LV 9	+ 1/2	+ 3/4	ok
LV 14	+ 1/2	+ 3/4	ok

Diverse

Testholdet har ikke haft rådighed over egnet testudstyr til kontrol af den automatiske lukkerstyring, hvorfor den ikke er kontrolleret. En af kameraoptikkerne havde en mekanisk fejl ved kombinationen fuld åbning/drejning af afstandsindstilling. En anden optik var ikke justeret til helt korrekt afstandsindstilling, idet meterskalaen ikke svarede helt til den faktiske afstandsindstilling. (Fejlen har ingen praktisk betydning ved afstandsindstilling efter matskiven).

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i et samarbejde mellem Foto & Smalfilm og et af landets største og mest anerkendte fotoværksteder, fa. S. E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

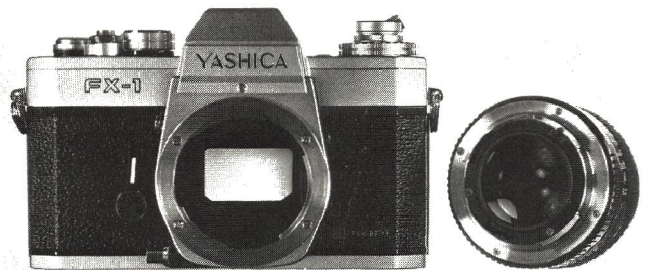
Blitzkontakt, springblændemekanisme og selvudløser fungerede perfekt på samtlige kameraer, ligesom der var en udmærket overensstemmelse mellem afstandsskala og skarphed i filmplan.

Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 19 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. OK i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 %, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde, 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er + 17, 8, 4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

Kontrollen af lysmåler foregår i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

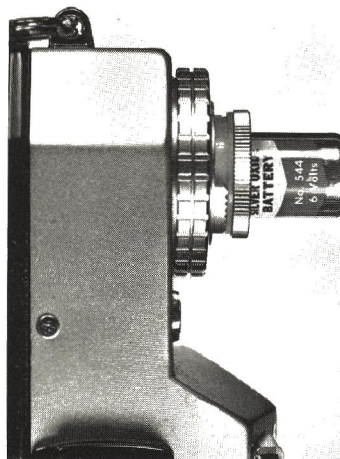
Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes Foto & Smalfilm.

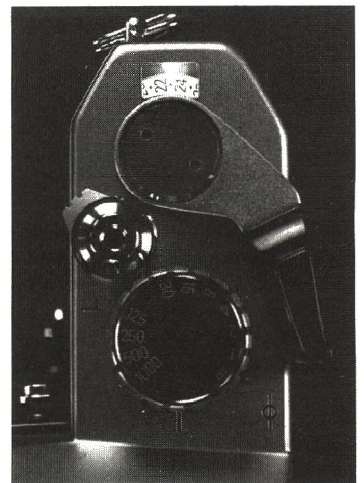
Yashica er gået over til bajonetfatning. Den er lavet i samarbejde med Zeiss, og er identisk med Contax RTS-kameraets.

T.v. ses indstillingen af filmhastighed og korrektion af automatikken. T.h. lukkertidsknappen, der har en sikker position for automatik.

Det kan virke lidt aparte, at batteriet er placeret i tilbagespolingsgrebet.

Batteritesten fungerer samtidig som pilotlys i billedtælleren. Smart.

